

CHAUDHARY RANBIR SINGH UNIVERSITY JIND

(A Haryana State Government University)

(Established by the Haryana State Legislature Act 28 of 2014,
and recognized by UGC Act 1956 U/S 2(f) & 12-B)

Syllabus for Ability Enhancement Course (AEC) for the subject PUBJABI

for U.G. Programme in Accordance to NEP-2020 (Multiple Entry-Exit,
Internship & Choice Based Credit System – LOCF) to be implement w.e.f.
Session 2023-24 (in Phased Manner)

Programme Learning Outcomes in Bachelor of Arts (Multidisciplinary, Single Major, Honours and Honours with Research) as per NEP 2020

1. Acquire a comprehensive understanding of relevant concepts, theories, and principles in the field.
2. Develop practical skills and technical expertise to effectively apply knowledge in realworld situations.
3. Apply acquired knowledge and skills to solve complex problems and make informed decisions.
4. Communicate effectively, both orally and in writing, with diverse audiences and in various contexts.
5. Apply critical thinking skills to analyse information, evaluate arguments, and generate innovative solutions to complex problems.
6. Demonstrate ethical integrity and social responsibility in decision-making and actions.
7. Embrace continuous learning and adaptability for staying current in the field.
8. Foster innovative thinking and generate new ideas to tackle challenges and seize opportunities.
9. Develop proficiency in research methods to contribute to the advancement of knowledge in the field.
10. Apply interdisciplinary analysis to solve complex problems with evidence-based approaches.

NEP 2020 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਆਰਟਸ (ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ, ਸਿੰਗਲ ਮੇਜਰ, ਆਨਰਜ਼ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਨਾਲ ਆਨਰਜ਼) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

1. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਕਲਪਾਂ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ।
2. ਅਸਲ ਸੰਸਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਹਾਰਕ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੇ।
3. ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ।
4. ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਭਿੰਨ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਕਰੇ।
5. ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ, ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਹੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੋਚ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ।
6. ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇ।
7. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਓ।
8. ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰੇ।
9. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਖੋਜ ਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੇ।
10. ਸਬੂਤ-ਆਧਾਰਿਤ ਪਹੁੰਚਾਂ ਨਾਲ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ।

Syllabus of Under Graduate Courses (Punjabi)

Session: 2023-24	
Part A – Introduction	
Subject	Punjabi
Semester	Ist
Name or Nomenclature of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ-I (Punjabi Bhasha Ate Sanchar-I)
Course Code	B-23-PNB-AEC-141
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	AEC
Level of the course (As per Annexure-I)	100-199
Pre-requisite for the course (if any)	Senior Secondary (10+2) or Equivalent in any Stream
Learning Objectives ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼:	1. ਇਹ ਕੋਰਸ ਉਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਚੁਣ ਸਕਦੇ। 2. ਇਹ ਕੋਰਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ, ਸੁਣਨ, ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। 3. ਇਹ ਕੋਰਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਿੱਖਣਗੇ। 4. ਇਹ ਕੋਰਸ ਬਹੁ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮਾਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਚਾਰ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਸਪਰ ਕ੍ਰਿਆ ਦੀ ਸਮਝ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੇਗਾ।

Course Learning Outcomes(CLO): ਕੋਰਸ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ:	After completing this course, the learner will be able to: 1. ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹ, ਲਿਖਣ, ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ। 2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਸਿੱਖ ਸਕਣਗੇ। 3. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝ ਦੇਵਾਂ ਪੱਖੋਂ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣਗੇ। 4. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਗਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਨਿਊਜ਼ ਪੇਪਰ, ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਆਦਿ ਪੜ੍ਹ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਗੇ। 5*.		
Credits : 02	Theory	Practical	Total
	02	00	02
Contact Hours : 02	02	00	02
Max. Marks: 50 Internal Assessment Marks: 15 End Term Exam Marks: 35	Time: 3 Hrs		
Part B- Contents of the Course			
<u>Instructions for Paper- Setter</u> 1. ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਨੌਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਕੁੱਲ 35 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 2. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਕ-ਇਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਸੱਤ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। 3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਇਕ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।			
Unit	Topics		Contact Hours

I	ਯੂਨਿਟ – 1 ਲਿੱਪੀ ਬੋਧ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਨਾਲ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ ਅਤੇ ਪੈਰ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਵਰਨਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	
II	ਯੂਨਿਟ – 2 ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ ਬਿਨਾਂ ਲਗ ਵਾਲੇ, ਇਕ ਲਗ ਵਾਲੇ, ਦੋ ਲਗ ਅਤੇ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਗ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵਚਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਗੋਤਰ ਅਤੇ ਪਿਛੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	
III	ਯੂਨਿਟ – 3 ਅਰਥ ਬੋਧ ਸਮੇਂ, ਦਿਨਾਂ, ਦੇਸੀ ਮਹੀਨਿਆਂ, ਰੁੱਤਾਂ, ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਗਿਣਤੀ, ਜਾਨਵਰਾਂ, ਪੰਛੀਆਂ, ਕੀੜੇ-ਮਕੋੜੇ, ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ-ਧੰਦੇ, ਰਸੋਈ ਦਾ ਸਮਾਨ, ਪਹਿਰਾਵੇ, ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਲੋਕ ਕਿੱਤਿਆਂ, ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ, ਤਿੱਥਾਂ-ਤਿਉਹਾਰਾਂ, ਦਰੱਖਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ	
IV	ਯੂਨਿਟ – 4 ਵਾਕ ਬੋਧ ਸਧਾਰਨ ਵਾਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਵਾਕ ਅਤੇ ਨਾਂਹ ਵਾਚਕ ਵਾਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਆਮ ਬੋਲ-ਚਾਲ, ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮ-ਕਾਜ, ਖਰੀਦੋ-ਫ਼ਰੋਖਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਵਾਕ ਲਿਖਣ ਅਭਿਆਸ ਸੁੱਧ ਵਾਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ	
V*		
Suggested Evaluation Methods		

Internal Assessment: ➤ Theory • Class Participation: 4 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 4 Marks • Mid-Term Exam: 7 Marks ➤ Practicum • Class Participation: • Seminar/Demonstration/Viva-voce/Lab records etc.: • Mid-Term Exam:	End Term Examination: 35 Marks
Part C-Learning Resources	
Recommended Books/e-resources/LMS: ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ 1 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਲੇਖ ਰਚਨਾ (2019), ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ 2 ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ-4 (ਦੁੱਜੀ ਭਾਸ਼ਾ) (2020), ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ 3 ਤੇਜਾ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਈ ਡੀ ਐਸ) (2017), ਪਹਿਲੀ ਕਿਤਾਬ, ਸੰਨ ਸੰਤਾਲੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	

*Applicable for courses having practical component.

Syllabus of Under Graduate Courses (Punjabi)

Session: 2023-24	
Part A - Introduction	
Subject	Punjabi
Semester	II
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ-II (Punjabi Bhasha Ate Sanchar-II)
Course Code	B-23-PNB-AEC-241
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC- M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VA C)	AEC
Level of the course (As per Annexure-I)	200-299
Pre-requisite for the course (if any)	Senior Secondary (10+2) or Equivalent in any Stream
Learning Objectives ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼:	1. ਇਹ ਕੋਰਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।2. ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ।3. ਇਹ ਕੋਰਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰੇਗਾ।4. ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਵਾਕ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ।

Course Learning Outcomes(CLO): ਕੋਰਸ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ:	After completing this course, the learner will be able to: 1. ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਮਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਖਾਰਦਾ ਹੈ। 2. ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 3. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਗੇ। 4. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਤਰਕਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਗੇ ਅਤੇ ਵਰਤਣਗੇ। 5. ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਕੋਰਸ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ। 5*.		
Credits : 02	Theory	Practical	Total
	02	00	02
Contact Hours : 02	02	00	02
Max. Marks: 50 Internal Assessment Marks: 15 End Term Exam Marks: 35		Time: 3 Hrs	
Part B- Contents of the Course			
<u>Instructions for Paper- Setter</u> 1. ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਨੌਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਕੁੱਲ 35 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 2. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਕ-ਇਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਸੱਤ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। 3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਇਕ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।			

Unit	Topics	Contact Hours
I	ਯੂਨਿਟ – 1 ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ 1. ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ 2. ਕਿਰਿਆ, ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ 3. ਸੰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਯੋਜਕ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ	
II	ਯੂਨਿਟ – 2 ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ 1. ਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦ (ਕੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਸ਼ਬਦ) ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ (ਧਾਤੁ+ਵਧੇਤਰ) 2. ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ 3. ਸੈਗਾਤੀ ਸ਼ਬਦ (ਤਤਸਮ : ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਅਰਬੀ-ਫ਼ਾਰਸੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਤਦਭਵ : ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਅਰਬੀ-ਫ਼ਾਰਸੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)	
III	ਯੂਨਿਟ – 3 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 1. ਅੰਤਿਮ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ (ੳ, ਅ ਅਤੇ ਏ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ 2. (ਨ), (ਣ) ਅਤੇ (ਯ), (ਵ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ 3. (ਹ, ਰ ਅਤੇ ਵ) ਦੀ ਪੈਰ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ	
IV	ਯੂਨਿਟ – 4 ਵਾਕ ਵਟਾਂਦਰਾ 1. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਾਕ ਪ੍ਰਬੰਧ : ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ 2. ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਅਤੇ ਆਗਿਆਵਾਚਕ ਵਿਚ ਵਾਕ ਵਟਾਂਦਰਾ 3. ਸਾਧਾਰਨ ਵਾਕ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਵਾਚਕ ਅਤੇ ਹਾਂ ਵਾਚਕ ਵਿਚ ਵਾਕ ਵਟਾਂਦਰਾ	
V*		
Suggested Evaluation Methods		

Internal Assessment: > Theory • Class Participation: 4 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 4 Marks • Mid-Term Exam: 7 Marks > Practicum • Class Participation: • Seminar/Demonstration/Viva-voce/Lab records etc.: • Mid-Term Exam:	End Term Examination: 35 Marks
Part C-Learning Resources	
Recommended Books/e-resources/LMS: ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ 1 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਲੇਖ ਰਚਨਾ (2019), ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ 2 ਬਰਾੜ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ (2015), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 3 ਦੁੱਗਲ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (2000), ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ ਤੇ ਰਚਨਾਵਲੀ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ	

*Applicable for courses having practical component.

Syllabus of Under Graduate Courses (Punjabi)

Session: 2023-24	
Part A - Introduction	
Subject	Punjabi
Semester	III
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ-III (Punjabi Bhasha Ate Sanchar-III)
Course Code	B-23-PNB-AEC-341
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	AEC
Level of the course (As per Annexure-I)	300-499
Pre-requisite for the course (if any)	Senior Secondary (10+2) or Equivalent in any Stream
Learning Objectives ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼:	1. ਇਹ ਕੋਰਸ ਉਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ 10+2 ਕਲਾਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। 2. ਇਹ ਕੋਰਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿਖਾਰ ਪਾ ਸਕਣਗੇ। 3. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਣਗੇ। 4. ਇਹ ਕੋਰਸ ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰੇਗਾ। 5. ਇਹ ਕੋਰਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਬਾਰੇ

	ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। 6. ਇਹ ਕੋਰਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਲਿਖਣ ਦੇ ਕਈ ਹੁਨਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।		
Course Learning Outcomes(CLO): ਕੋਰਸ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ:	After completing this course, the learner will be able to: 1. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। 2. ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। 3. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉੱਨਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ 4. ਇਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ। 5*.		
Credits : 02	Theory	Practical	Total
	02	00	02
Contact Hours : 02	02	00	02
Max. Marks: 50 Internal Assessment Marks: 15 End Term Exam Marks: 35		Time: 3 Hrs	
Part B- Contents of the Course			
<u>Instructions for Paper- Setter</u>			
1. ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਨੌਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਕੁੱਲ 35 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 2. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਕ-ਇਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਸੱਤ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। 3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਇਕ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।			

Unit	Topics	Contact Hours
I	ਯੂਨਿਟ – 1 ਸ਼ੁੱਧ ਲਿਖਤ ਅਭਿਆਸ 1. ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ 2. ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ 3. ਵਿਸਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ	
II	ਯੂਨਿਟ – 2 ਅਨੁਵਾਦ ਅਭਿਆਸ 1. ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ 2. ਹਿੰਦੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 3. ਹਿੰਦੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਪੈਰੇ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ	
III	ਯੂਨਿਟ – 3 ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਅਤੇ ਵਾਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ 1. ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 2. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 3. ਬੈਂਕ ਸੇਵਾ, ਰੇਲਵੇ ਸੇਵਾ, ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ ਸੇਵਾ ਬਾਰੇ ਤਕਨੀਕੀ ਵਾਕ ਲਿਖਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ	
IV	ਯੂਨਿਟ – 4 ਰਚਨਾਤਮਕ ਅਭਿਆਸ 1. ਇਸਤਿਹਾਰ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਲੇਖਣ 2. ਚਿੱਠੀ ਅਤੇ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਲੇਖਣ (ਨਿੱਜੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ) 3. ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਫੀਚਰ ਲੇਖਣ	
V*		
Suggested Evaluation Methods		

Internal Assessment: > Theory • Class Participation: 4 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 4 Marks • Mid-Term Exam: 7 Marks > Practicum • Class Participation: • Seminar/Demonstration/Viva-voce/Lab records etc.: • Mid-Term Exam:	End Term Examination: 35 Marks
Part C-Learning Resources	
Recommended Books/e-resources/LMS: ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ 1. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ ਅਤੇ ਲੇਖ ਰਚਨਾ (2019), ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ 2. ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ (ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ) (2021-22), ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ 3. ਦੁੱਗਲ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (2000), ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ ਤੇ ਰਚਨਾਵਲੀ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ	

*Applicable for courses having practical component.

Syllabus of Under Graduate Courses (Punjabi)

Session: 2023-24	
Part A - Introduction	
Subject	Punjabi
Semester	IV
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ-IV (Punjabi Bhasha Ate Sanchar-IV)
Course Code	B-23-PNB-AEC-441
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	AEC
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499
Pre-requisite for the course (if any)	Senior Secondary (10+2) or Equivalent in any Stream
Learning Objectives ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼:	1. ਇਸ ਕੋਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। 2. ਕੋਰਸ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੂਲ ਸੁਭਾਅ, ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰੇਗਾ। 3. ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ/ਬੋਲੀਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਡੇਟਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਵਰਤਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। 4. ਕੋਰਸ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

Course Learning Outcomes(CLO): ਕੋਰਸ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ:	After completing this course, the learner will be able to: 1. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਉੱਨਤ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। 2. ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪ-ਬੋਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਗੇ। 3. ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸੰਟੈਕਸ ਬਣਤਰ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਗੇ। 4. ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ (ਨਿਬੰਧ ਲਿਖਣਾ, ਪੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਆਦਿ) ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਸਿੱਖਣਗੇ। 5*.		
Credits : 02	Theory	Practical	Total
	02	00	02
Contact Hours : 02	02	00	02
Max. Marks: 50 Internal Assessment Marks: 15 End Term Exam Marks: 35		Time: 3 Hrs	
Part B- Contents of the Course			
<u>Instructions for Paper- Setter</u> 1. ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਨੌਂ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਕੁੱਲ 35 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 2. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਕ-ਇਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਸੱਤ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। 3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਇਕ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹੋਣਗੇ।			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਯੂਨਿਟ – 1 ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ 1 ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸੁੱਧ-ਅਸੁੱਧ 2 ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸੰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਯੋਜਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ 3 ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ		

	ਇਕ ਸ਼ਬਦ	
II	ਯੂਨਿਟ – 2 ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 1 ਬੈਂਕਿੰਗ 2 ਦਫ਼ਤਰੀ 3 ਸਾਹਿਤਕ	
III	ਯੂਨਿਟ – 3 ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ 1 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ 2 ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ 3 ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ	
IV	ਯੂਨਿਟ – 4 ਵਾਕ ਰਚਨਾ, ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ 1 ਵਾਕ : ਸਧਾਰਨ, ਸੰਯੁਕਤ ਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ 2 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ 3 ਮੁਹਾਵਰੇ ਅਤੇ ਅਖਾਣ	
V*		
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: > Theory • Class Participation: 4 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 4 Marks • Mid-Term Exam: 7 Marks > Practicum • Class Participation: • Seminar/Demonstration/Viva-voce/Lab records etc.: • Mid-Term Exam:		End Term Examination: 35 Marks
Part C-Learning Resources		

Recommended Books/e-resources/LMS: ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ

- 1 ਲਾਜਮੀ ਪੰਜਾਬੀ-11 (2015), ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ
- 2 ਧੀਮਾਨ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (2009), ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ (ਭਾਗ-1), ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ

*Applicable for courses having practical component.

